

ОТА ВА ЎФИЛ

Ҳаётда ҳам,
саҳнада ҳам ёнма-ён

4

АЁЛЛАР БЕПУШТЛИГИ

5

ЭРКАКНИНГ
ОРИ БЎЛСА...

6

7

МУСИҚА ТИЛИ

ҚАДР-ҚИММАТИМ, ТАЯНЧИМ ВА ИФТИХОРИМСАН, МУСТАҚИЛ ЎЗБЕКИСТОН!

Муҳаммадкарим ШОМУРОДОВ
сурат-лавҳаси.

Бу қўлларда сеҳр бор, ҳикмат бор!

“Оила ва жамият”

газетасини ўз оиласининг яна бир ҳақиқий
аъзоси сифатида қадрлаб, биз билан ҳам-
фикр,
ҳаммаслак бўлиб келаётган муҳтарам
муштарийлар!
Унутманг, сеvimли газетангизга йил бўйи
обуна
бўлишингиз мумкин.

Индекс — 176

ҲИКМАТ

Ўзгалар қалбини овла-
моқчи бўлсанг, яхшилик
қилишга одатлан.

Мотурудий

Зангиота тумани "Қиз-галдоқ" қишлоқ фуқаролар йиғинидаги 56-умумтаълим мактабида "Оила — маҳалла — мактаб" ҳамкорлигининг фарзандлари-

соғлом, ҳар томонлама етук қилиб камол топтиришда оила, маҳалла ва мактаб ўртасидаги ўзаро ҳамжиҳатликнинг ўрни беқийсдир. Бундай ҳамжиҳат-

Тадбир

БАРКАМОЛ АВЛОД

Соғлом ва аҳил оилада камол топади

Юртимиздаги мавжуд оилаларда болаларнинг маънавий-ахлоқий тарбияси масалаларига бағишланган "Жамоатчилик фикрини ўрганиш ва шакллантиришнинг долзарб муаммолари" мавзусида республика илмий-амалий семинари бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси, "Ижтимоий фикр" жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази ва бошқа ҳамкор ташкилотлар иштирокида ўтказилган мазкур тадбирда етакчи социолог олимлар, демографлар, ҳуқуқшунослар, иқтисодчилар, сиёсатшунослар, педагоглар, олий ўқув юртлири, илмий-тадқиқот институтларининг ўқитувчи ва талабалари, нодавлат-нотижорат ташкилотлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

"Соғлом бола йили" Давлат дастурида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан ташкил этилган ушбу семинарда таъкидланганидек, мамлакатимизда ёш авлоднинг жисмонан ва маънан соғлом, ҳар томонлама етук қилиб вояга етказиш мақсадида кенг қўлдан ишлар амалга оширилмоқда, бу борада яратилган мустаҳкам ҳуқуқий асослар амалиётга изчил йўналтирилган. Мазкур Дастур ижроси юзасидан қилинаётган ишлар фарзандларимизни интеллектуал салоҳиятга, Ватанимизга содиқ, миллий гурурни юксак руҳда камол топтиришга, уларни кучли ва соғлом қилиб ўстиришга хизмат қилмоқда.

Семинарда "Ижтимоий фикр" жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази "Оила ва маънавият" мавзусида олиб борган кўп йиллик социологик тадқиқотлари хулосаларига кўра, Ўзбекистон оилаларида фарзандларимизнинг маънавий-ахлоқий тарбиясига давлатимиз ва Президентимиз томонидан алоҳида эътибор кўрсатиб келинмоқда. Ёшларнинг миллий қадриятларимизга хос бўлган инсоний фазилатлар руҳида, ўзаро меҳр-оқибатли, одоб-ахлоқли, меҳнатсевар, юртимизга садоқатли қилиб тарбиялашда, айниқса, оиланинг ўрни беқийсдир. Шу маънода тадқиқотлар натижаларига таяниб айтиш мумкинки, юртдошларимизнинг кўпчилиги болаларнинг ахлоқий тарбияси оиланинг маънавий муҳити, ижтимоий мақомига боғлиқ деб билишади. Эзгу орзу-мақсадлар, интилишлар билан ҳалол меҳнат қилаётган, ахлоқий жиҳатдан пок, тотув ва аҳил оиланинг меваси бўлган фарзандлар эл-юртига содиқ, қомил инсонлар бўлиб вояга етади, деб ҳисоблайдилар. Сўровда иштирок этган респондентларнинг 91,2 фоизи яхши ҳулқи, инсоний фазилатларга эга бўлиб ўсаётган, одобли, билимга интилувчан болаларнинг оилаларида маънавий-ахлоқий тарбияга жиддий эътибор қаратилишини таъкидлашган. Бу эса уларнинг ҳаётда муносиб ўрнини топиши, келажақда қомил инсонлар бўлиб камолга етишида ҳаётий аҳамият касб этади.

Тадбирда ушбу Марказ томонидан ўтказилган социологик сўровлар натижалари асосида мамлакатимиз оилаларида болаларнинг маънавий-ахлоқий тарбиясига қай даражада эътибор берилмаётганилиги, бу борадаги ютуқ ва камчиликлар социологик жиҳатдан таҳлил қилиниб, ўзаро фикр алмашилди.

Семинар иштирокчилари мавзулар юзасидан қилинган қизгин муҳокамалар давомида болалар тарбиясига оид ўз фикр-мулоҳазаларини, мутахассислар илмий хулосаларини баён қилишди.

Ўз муҳбиримиз.

Жарён

ҲУҚУҚИЙ БИЛИМ

ёшлар маънавияти учун муҳим

Дунёда глобллашув жараёнлари тез кечаётган бугунги кунда "оммавий маданият"нинг турли кўринишлари намоён бўлмоқда. "Оммавий маданият"нинг салбий таъсирларидан, айниқса ёшларимиз маънавияти ва уларнинг онг-шуурини асраб-авайлаш жиддий масъулиятини талаб этади. Шу мақсадда аҳоли ва турли қатламдаги ёшлар ўртасида бу борада кенг қамровли тарғибот ишларини олиб бориш барча давлат органлари ва ташкилотлари билан бир қаторда адлия тизимининг ҳам муҳим вазифаларидан бири саналади.

Тошкент вилояти адлия бошқармаси томонидан жорий йилнинг биринчи чораги давомида соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, ёшларнинг ҳуқуқий онг ва маданиятини янада ошириш, уларнинг маънавий иммунитетини мустаҳкамлашга қаратилган 1000 тадан ортиқ ҳуқуқий тарғибот тадбирлари амалга оширилди. Тошкент вилояти ҳокимлиги, халқ таълими, ўрта-махсус ва касб-хуна тарғиботи, соғлиқни сақлаш бошқармалари, ҳуқуқ-тартибот идоралари ва бошқа мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда ташкил этилган бу каби тадбирларга 25600 нафарга яқин ёшлар жалб қилинди. Хусусан, Ғазалкент қурилиш ва касб-хуна коллежидида "Оила" илмий-амалий марказининг вилоят бўлими вакиллари иштирокида бўлиб ўтган "Миллий қадриятларимиз — бебаҳо бойлигимиз", туман соғлиқни сақлаш бўлими билан ҳамкорликдаги "Соғлом бола — келажақ пойдевори", "Соғлом онадан соғлом бола туғилади", туман бош имом хатиби иштирокидаги "Ватанин семмоқ йймондандир" ҳамда қишлоқ, овул ва маҳаллаларда ташкил этилган "Қариндошлар ўртасидаги никоҳ ирсини касалликлар ўйғотидир" "Табий қўрикнинг аҳамияти", "Оила — ҳуқуқий тарбия пойдевори" мавзусидаги жонли мулоқотлар шулар жумласидандир. Бундай тадбирларда, айниқса, оиланинг инсон камолотида тутган ўрнига алоҳида эътибор қаратилган бежиз эмас.

Зеро, энг аввало оила муҳити боланинг баркамол инсон бўлиб вояга етишишига замин яратади. Фарзандларимизни соғлом, маънавий етук, ҳуқуқий билим ва маданияти юксак қилиб вояга етказишдек эзгу мақсад ҳар биримизнинг ҳаётий бурчимизга айланган.

Сардор АМИНОВ,

Нодира ОДИЛОВА,

Тошкент вилояти Адлия бошқармасининг масъул ходимлари.

ФАРЗАНДЛАР ТАРБИЯСИДА

«Оила — маҳалла — мактаб» ҳамкорлигининг ўрни

мизни баркамол қилиб тарбиялашдаги ўрни мавзусида тадбир бўлиб ўтди.

Унда хотин-қизлар кўмиталари вакиллари, мазкур тумандаги қишлоқ, кўрғон ва маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари ҳамда фаоллари, мактаб раҳбарлари, тажрибали ўқитувчилар, ўқувчи ёшлар иштирок этишди.

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ва Тошкент вилоят хотин-қизлар кўмитаси ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу тадбирда таъкидланганидек, ёш авлоднинг жисмонан ва маънан

ликнинг ижобий самаралари кун сайин ҳаётимизда яққол акс этмоқда. Фарзандларимиз қалбида юксак инсоний фазилатларни шакллантириш, уларни ўз юртига садоқатли, мустақил фикрига эга, чуқур би-

лимли ва интеллектуал салоҳиятга эриб тарбиялашда бу маънавий, маърифий масканларнинг биргаликдаги саъй-ҳаракатлари халқ қилувчи аҳамият касб этапти.

Анжуман давомида Зоирхон Жалилов номли маҳалла анъанасига мувофиқ шу ҳудуддаги 56-умумтаълим мактабининг аълочи, иқтидорли, жамоатчи ўқувчиларидан 6 нафарга стипендиялар топширилди ҳамда уларнинг 8 нафар ўқитувчисига қимматбаҳо совғалар берилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси Элмира Боситхонова иштирок этди.

Нигора ЭРКИН кизи,
«Оила ва жамият» муҳбири.

Ватан маҳалладан бошланади

«ҚИЗИЛ ТУТ» ЛИК ФАОЛЛАР

Файзулло бобо Нурматов шу баҳорда 98 ёшини қарши олди. Ёши улуг бу отахонни Оқкўрғон туманидаги "Қизил тут" маҳалласида истикомат қилаётган каттаю кичик барча эъозлайди. Айниқса, маҳалладаги тадбирлар, тўй-ҳашамларда отахоннинг ибратли ўғитлари, доно маслаҳатлари мудом асқотади. Қари билганини пари билмас, деб бежиз айтишмаган. Чиндан ҳам нурунийларимиз билан уйларимиз чароғон, уларнинг суҳбатидан кўнгиллар равшан бўлади.

— Кекса отахон ва онахонларнинг ҳаёт тажрибалари биз учун мудом кадрли, улар билан маҳаллаимиз янада файзли, — дейди маҳалла раиси Мирзааҳмад Нортонжиев.

Худудимизда 3246 аҳоли 567 хонадонда истикомат қилади, маҳалладошларимиз оилапарвар, меҳнаткаш кишилар. Қиш мавсуми туғаш арафасида ҳовлилардаги маҳаллий ўғитлардан самарали фойдаланишлари учун яқин фермер хўжаликлари билан шартнома тузиб, экин майдонлари озқалантирилди. Айни пайтда хашар йўли билан кўча атрофларини тозалаш, кўчатлар ўтқазиш, дов-дарахтларни парваришлаш каби баҳорги юмушларни қилаёмиш.

— Ҳар бир оилада хотиржамлик бўлса, ўша жойдан хайр-барака аримайди, — дейди маслаҳатчи Дилфуза Тоҳирова. — Ҳар бир сектор учун ҳафтада бир кун белгиланган. Дейлик, Саломатлик сектори кун

оилаларда соғлом турмуш тарзини мустаҳкамлаш, аёллар ва болалар соғлигини авайлаш мавзусида суҳбатлар уюштирилди. Мактаб, коллежларга ўғил-қизларнинг ўз вақтида катнови масаласи ҳам доимий эътиборимизда, ота-оналар билан тушунтириш ишлари олиб борамиз. Коллеж битирувчиларининг иш билан бандлигини таъминлашда тадбиркор ва фермерлар катта ёрдам беришапти. Худудимиздаги 39-умумий ўрта таълим мактабида "Эрта турмушининг салбий оқибатлари" мавзусида ўтказилган давра суҳбатиди ота-оналар ва ёшларнинг тушунчалари анча кенгайиб бораётгани, уларнинг эркин фикрлашидан мамнун бўлдик. "Саломатлик сектори" раҳбари, ҚВП мудири Муҳаббат Эрнazarова ҳамда туман "Камолот" ЁИХ вакиллари билан ҳамкорликда бир қатор амалий ишлар қилинмоқда. Маҳалламизда 1576 нафар туғиш ёшидаги аёллар тиббий назоратимизда.

Фидойи кишилар, маҳалла аҳлининг ҳамжиҳатлиги, ҳамкорлар кўмаги, хайрихоҳлиги боис бу кутлуғ маскан кундан-кунга чирой очиб бормоқда. "Қизил тут"ликлар туман миқёсида бешта сектор бўйича "Энг намунали маҳалла" деб эътироф этилган барчани кувонтирди. Бунда, албатта Файзулло бобо Нурматов, Солижон ота Холбоев, Ортиқбой ака Холмонов ва Мунаввар ая Тўйчиевалардай кўпни кўрган нурунийларнинг алоҳида ҳиссаси бор.

Нигора ЎРОЛОВА,
«Оила ва жамият» муҳбири.
Тошкент вилояти.

КЎНГИЛЛАР ОБОД БЎЛДИ

Ўзининг тadbиркорлиги, иш билгичлиги билан Сирдарё вилояти Гулистон туманидаги кўплаб аёлларга ўрнак бўлиб келаётган Зумрад опа Ризокуловани бир кўрган киши жиддий, сержал экан, деб ўйлаши мумкин. Аммо бир суҳбатлашгач, унинг ширтабиатлиги, кўнгли кенг, тантилигини кашф этиб, илк таассуротидан уялиб қолганлар ҳам кўп бўлган.

Хаёт синовлари инсон иродасини минг бир чиғирикдан ўтказар экан. Зумрад опанинг ҳам юрагини куйдириб тургучи дарди бор. Ўғли Жонибек гўшанга кўрмай дунёдан ўтган. Онаизор уни ҳар эслаганда йиғидан ўзини тўхтата олмайди. Аммо ҳаёт давом этмокда. Синовлардан эса иродаси мустаҳкамларгина омон чиқади. Буни қарангки, Зумрад опанинг кўнгил яқин қадрдони — гулистонлик яна бир тadbиркор Замира опа Абдуҳамидованинг қизи Раънохон ҳам келин сеплари эскирмай қазо қилиб қолди. Икки онаизор учрашганда бир-бирига таскин, тасалли беришади.

— Бир савоб ишни ният қилиб турибман, — деди янги йил арафасида Зумрад опа. — Ўғлимнинг хотираси учун эҳсон қилиб, кам таъминланган оила фарзандларининг хатна тўйини ўтказиб бермоқчиман. Ҳозирча бешта оилани мўлжаллаб қўйдим. Ҳам ёдлов бўлсин, ҳам йўқлов.

— Яхши ўйлабсиз, опажон, бу хайри ишга мен ҳам ҳиссамни қўшай, — деди Замира опа. — Тўй болаларнинг сарпоси мендан бўлсин.

Баҳор келди. Наврўз байрами арафасида Зумрад опа Ризокулованинг чойхонасида эрталабдан ошпазлар дошқозон куриб, ошнинг ҳаракатини

бошлашди. Хайрли ишга куш қанотини қоқади, деганлари рост экан. Туман маданият уйи хонандаси Эркинжон Жўраевнинг оилавий гуруҳи меҳмонлар учун концерт дастурини тайёрлашди. Дехқонобод шаҳарчасидаги Аҳмад Яссавий маҳалласи фаоллари, тўй болаларнинг яқин қариндошлари даврага тўпланишди.

Этти нафар болакай чексиз бир завқ билан диққатлаб, сак-

раб юришарди. Замира опа Абдуҳамидова келтирган зар чопончалар уларнинг бир қувончига ўн қувонч қўшган. Болакайларнинг бу шодлиги тўйхонани файзга тўлдирган. Тўкин дастурхон атрофига тўпланганлар Зумрад опанинг шаънига илиқ гаплар айтиб, дуолар қилишди.

— Зумрадхон Ризокулова халқ депутатлари туман кенгаши депутати, — дейди ЎзХДП туман кенгаши раиси ўринбосари Ёқубжон Мадаминов. — У туманимизнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишига ўз ҳиссасини қўшиб келаётган тadbиркор аёлларимиздан. Дехқонобод шаҳарчасида Зумрад опа билан бир вақтда тadbиркорликини бошлаганларнинг кўпчилиги бу ишнинг қийинчиликларини кўриб, бошқа соҳаларга қўл уриб кетишди. Аммо Зумрад опада қатъият, меҳнат-

кашлик фазилати мустаҳкамлиги боис қийинчиликларни енгни. Бугун кенг тармоқли тadbиркор. Ошхонаси, савдо дўкони доим ғажум. Ҳамиша савоб иш қилишдан, бева-бечораларнинг бошини силашдан, борини баҳам кўришдан чарчамайди. Мана, кўриб турганингиздек, унинг ошхонаси маданий-маърифий тadbирлар ўтказиладиган масканга айланган. Кенг тармоқли корхонасида 15 нафар ишчи хизмат қилади. Демак, ўн бешта хонадон моддий томондан таъминланган. Опа туманимизда ўтказиладиган адабиёт, маданият соҳасидаги тadbирларга ҳам бош бўлишга ҳаракат қилади.

Тўй ҳар бир оиланинг ниятлари ҳосиласи. Суннат тўйлари эса болажонлар учун ўзига хос байрам. Зумрад опанинг атрофини қуршаб олган тўй болалар — Камронбек, Бехрузбек, Нодирбек, Темурбек, Ойбек, Равшан, Тоиржон худди ўз бувижонисига эркаклик қилган неваралар сингари сўйкалиб эркаланишади. Уларнинг кўзида бир чакноқ нур ёнади. Зумрад опа уларга чексиз қувонч, ота-оналарига руҳан мадад берди. Бу қувонч эзгулик уруғи бўлиб болажонлар кўнглига қадалади. Яхшилар ва кенг феъл инсонлар меҳридан баҳраманд бўлган бундай болалар ҳам албатта келахакда саховатли бўлиб ўсмоққа интилади.

Эттита хонадонга руҳий мадад, етти жажжи кўнглига қувонч улашган Зумрад опа Ризокуловадек бағри кенг инсонлар кўпаяверса, юртимиз янада обод ва фаровон бўлиши шубҳасиз.

Норинисо ҚОСИМОВА,

“Оила ва жамият”

мухбири,

Бахринисо ЭГАМКУЛОВА,

журналист.

Сирдарё вилояти.

Хотин-қизлар кўмиталари фаолиятдан

МАСЛАҲАТЧИЛАРГА ЯҚИН КЎМАКДОШ

Бугунги кунда маҳаллаларда “Оилаларга кириш”, “Бандлик сектори”, “Саломатлик”, “Таълим-тарбия”, “Жинойтчилик профилактикаси” секторлари фаолият юритаёпти. Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси ташаббуси билан ташкил этилган мазкур секторларда маҳалла билан давлат ва жамоат ташкилотлари, фаолларнинг ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш, соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш, маҳалла ахлининг иш билан бандлигига кўмаклашиш, “Маҳалла — мактаб — оила” ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш борасида бир қатор ишлар қилинмокда.

— Ўшбу секторлар фаолияти йўлга қўйилганлиги маҳалла маслаҳатчиларига ўз вазифасини амалга оширишида янада қулайликлар яратаяпти, — дейди **Пастдарғом туман ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Зиёда Эшмуродова**. — Ҳар бир сектор бўйича ишлар шу йўналишдаги мутахассислар билан ҳамкорликда олиб борилади. Маслаҳатчилар бу жараёнда уларга қўйилаётган талабларни янада кенгрок англаб, уни ҳаётга татбиқ этишда кўпроқ маълумотга эга бўла боради. Шу билан бирга, худуддаги давлат ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлик янада мустаҳкамланади.

Масалан, Коровултепа маҳалла фуқаролар йиғинида “Бандлик сектори”да олти кишидан иборат ишчи гуруҳи тузилган. Улар орасида маҳалла фаоллари билан бир қаторда меҳнат инспектори, банк вакили ҳам бор. Ўтган йил давомида шу маҳалладаги хотин-қизлардан неча нафари иш билан банд эмаслиги ўрганилиб, касаначилик ва тикувчиликка ўқишга 12 нафари, фермер хўжаликларида 15, уй меҳнатида 15, тadbиркорликка эса 13 нафари жалб қилинди. Маҳалла худудида жойлашган бандликка кўмаклашиш инспектори, “Микрокредитбанк” ОАТБ Жума филиали ходимлари билан ҳамкорликда хотин-қизларни иш билан таъминлаш, тadbиркорлик фаолиятини ривожлантириш, тadbиркорлик фаолиятини бошламоқчи бўлган хотин-қизларга, коллеж битирувчиларига ажратилаётган имтиёзли кредитлар аҳамияти ҳақида маҳаллада суҳбат ва учрашувлар ўтказилди.

“Саломатлик” секторида қилинаётган ишлар доирасида “Ўзбекистон” КВП шифокори Шоҳрух Шағдоров, ҳамшира Дилфуза Сатторованинг маҳалла ахли ўртасида “Она сутининг аҳамияти”, “Соғлигингизга ўзингиз масъул” каби мавзуларда ўтказган давра суҳбатлари давомида мавзуга доир буклетлар тарқатилди.

Жинойтчиликнинг олдини олиш бўйича ИИБ профилактика инспектори Суҳроб Бобохонов жинойтчилик, диний экстремизм, одам савдоси каби нохуш ҳолатларнинг олдини олиш мавзуларида доимий мулоқотлар ўтказиб келмокда. Хориж юртларга бориб келган фуқаролар билан яқка тартибда суҳбатлар қилиниб, тиббий кўрикдан ўтишга жалб этилди. Тadbирлар давомида чет давлатларга чиқиш ва мамлакатимизга кириш борасида белгиланган тартиб-қоидалар тўғрисида аҳолига тушунтиришлар берилаяпти.

Бу каби ибратли ишлар секторларда аниқ режалар асосида давом этмокда.

Гулрух МЎМИНОВА,

“Оила ва жамият” мухбири.

Самарқанд вилояти.

ТАБАССУМИ ҚАЙТГАН БОЛАКАЙ

Фарзанд — хонадон қувончи. Ота-она учун боланинг соғлом туғилиши, ҳам маънавий, ҳам жисмоний жиҳатдан баркамол бўлиб улғайишидан ортиқроқ бахт бўлмаса керак. Шу боис кексалар ҳар бир хонадонга тўрт мучаси соғлом фарзанд ато этсин, дея тилак билдиришади.

...Ахрорбекнинг туғилиши Андижон вилояти, Марҳамат тумани, Қовунчи қишлоғида яшовчи Шерзодбек Тўраевнинг хонадонига бир олам қувонч олиб кирган эди. Бироқ, чақалокнинг жағ қисмида тумга нуқсонли борлигини эшитиб, ота-онанинг дарди дунёси қоронғи бўлди. Дилбандини бу нуқсондан халос этиш учун елиб-югуришди. 2012 йилда “Соғлом авлод учун” халқаро хайрия фонди Германиялик малакали мутахассислар билан ҳамкорликда мана шундай нуқсонли болаларнинг соғайишига кўмак бераётганини эшитиб, Тошкентга отланди.

— Ахрорбек туғилганидаёқ қийналиб нафас оларди, — дейди Шерзодбек Тўраев. — Ойлар ўтгани сарин бу ҳолат унга кўпроқ нокулайлик

туғдирарди. Ёшига етганида эса овқатланишга ҳам қийнала бошлади. Унинг аҳолини кўриб эзилардик. Икки ёшга тўлганида онаси билан маслаҳатлашиб, 2-Тошкент Тиббиёт академиясига олиб бордик. Шифокорлар Ахрорбекни кўриқдан ўтказгач, “тумга пастки жағ етишмаслиги” дея таъхис қўйишди ва бола ҳали ёш, нимжон экан, жаррохлик амалиётини 12 ёшгача амалга оширса бўлади, дея маслаҳат беришди. Операцияни кейинроққа қолдиришга рози бўлдик. 2012 йили Ахрорбек 8 ёшга тўлганида поликлиникадаги шифокорлар “Соғлом авлод учун” халқаро хайрия фондига Германиядан ташриф буюрган малакали шифокорлар юз-жағ соҳасида нуқсонли бор болаларни кўриқдан ўтказаяётганини айтишди ва Ахрорбекни ҳам ана шу шифокорлар кўригидан ўтказишимиз лозимлигини

маслаҳат беришди.

Умид билан йўлга чиқдик. Ўғлимни текширувлардан ўтказгач, Германияда даволаниши учун йўлланма беришди ва 2013 йилнинг февралда Ахрорбек мазкур фонднинг масъул ходимлари билан жўнаб кетди. Мамлакатимиздаги ҳар бир боланинг саломатлигига шу қадар катта ғамхўрлик кўрсатилишига ўшанда амин бўлганман. Ўғлим малакали мутахассисларнинг назоратида эканлиги кўнглимизни хотиржам қиларди.

Ўнға бўлса ўрни бошқа деганларидек, уни жуда соғинардик. Акаси ва синглиси ҳам онаси иккимиздан Ахрорбек қачон келади, деб сўрашарди. Орадан бир йил ўтиб, жорий йилнинг 16 февраль куни Тошкент аэропортида Ахрорбекни кутиб олдик. Биласмизки, уни кўришим билан ич-ичимдан тўлқинланди кетдим. Юз-кўзида-

2014 йил — Соғлом бола йили

ги табассум, соғлиги жуда яхши эканлигидан далolat берарди. Ҳозирда Ахрорбек 10 ёшга тўлди. Нафас олишда ҳам, овқатланишда ҳам нокулайлик сезмайди. Барча тенгдошлари қатори мактабда фаол, қўшимча тўғаракларга қатнашапти. Биз эса фарзандимизнинг саломатлигидан хотиржаммиз.

“Соғлом авлод учун” халқаро хайрия фондининг савий-ҳаракатлари билан Ахрорбек каби чиройли табассуми ўзига қайтган болалар сони йилдан-йилга ортиб бормокда. Дунёдаги энг катта яхшилик бемор инсоннинг соғайишига кўмаклашишдир. Имкониёти чекланган болалардан ёрдам қўлини чўзиб, уларнинг кўнглида умид учқунлари ёнишида камарбаста бўлаётган ва айтиш жоизки, минглаб хонадонларга саховат кўрсатиб келаётган хайрия фонди жамоасига самимий миннатдорчилик билдираман.

Барно МИРОДИЛ қизи
ёзиб олди.

Халқимиз орасида оталарга нисбатан оила устунлиги, деган иборанинг айтилишида ўзига хос ҳикмат бор. Бу аввало, шу ҳонадон аҳлининг эркак зотиға нисбатан ҳурмат ва эҳтирomini белгиласа, шу билан бирга, уларнинг зиммасига жиддий масъулият ҳам юклаган.

Азалдан шундай: қайси бир оилада бўлмасин, ўғиллар оталарига, қизлар эса оналарига тақлид қилган. Бу жараён албатта осон кечмаслиги аён. Негаки, тақлид қиладиган соҳалардан ташқари, агар ўзида туғма истеъдод бўлмаса, ҳар қанча интильмасин, барибир ота-онаси изидан бориш ҳар қимга ҳам насиб этавермайди.

Хўш, шу маънода Ўзбекистон халқ артисти Теша Мўминов ҳамда Ўзбек Миллий академик драма театрининг икtidорли актёри Толиб Мўминов ўртасидаги ижодий узвий ришталар қай даражада мустаҳкам?

ОТА ВА ЎФИЛ

Ҳаётда ҳам, сахнада ҳам ёнма-ён

Теша МўМИНОВ:

— Юртимизда ота-ўғил ёки она-бола ижодкорлар тандемига жонли мисол бўла оладиган оилалар жуда кўп. Кўпларига ҳавас қилса арзийди одам. Лекин, айримлари ўткинчи шон-шухрат, бойлик орттириш йўлида фарзандини зўрма-зўраки сахна ёки кино майдончаларига етаклаб юрган ҳолатлар ҳам борки, афсуски, бундайлар узоққа боролмаяпти. Ана шундай бўлиб қолишдан асрасин. Оллоҳга шукурки, олтимиш беш ёш баҳорни қаршилайётган бўлсам, фарзандларимга қайси касбни танлаш масаласида эркинлик тарафдори бўлганман. Масалан, Толибжонимга ёшлиғида мажбурлаб телевидениега ёки театрға олиб бормаганман. Ўзида астойдил қизиқиш бўлгани учун руҳлантирганман. Тўғрими, ўғлим?

Толиб МўМИНОВ:

— Худди шундай, мен ақлимни таниганимдан бери ижодий муҳит ҳукмрон бўлган оилада ўсиб улғайганим босими, менда энг аввало, адабиётга, санъат оламига қизиқиш кучли эди. Шунинг учунми, мактабда ўқиб юрган маҳалларим адабиёт фанидан дарс берадиган ўқитувчимиз мендаги қизиқишни сезгани учун бўлса керак, Толиб, сенда актёрлик қобилияти бор, фақат ўз устингда кўпроқ ишлаб, изланишинг керак, фақат битта маслаҳатим шуки, отанга тақлид эмас, ҳавас қилсанггина, ўз мақсадингга эришсан, дерди. Бу далдалар ўзимга бўлган ишончни янада оширди. Кейин бу ҳақда дадамга маслаҳат солдим, у киши ўйланиб туриб, кейин жиддий оҳангда: "Санъат биринчи навбатда фидойиликни талаб қилади, шу соҳани пухта эгаллаш олишингга қўзинг етсагина ҳаракатни ҳозирдан бошла", дедилар. Мактабни тугатиб, Тошкент давлат театр ва расомчилиги (ҳозирги Ўзбекистон санъат ва маданият) институтига ўқишга кирдим. Иккинчи курсдан сўнг ўқишимни Россия давлат кинематография институтида давом эттирдим. Илт талабалик даврларимда телевидениеда шёърлар ўқирдим. У пайтларда кўрсатувлар тўғридан-тўғри эфирга узатиларди, ҳозиргидек қайта-

қайта ёзиб олинмасди. Устозларимиз театр ёки кинода роль ижро этишга руҳсат беришмасди. "Сахнага чиқишга шошилманглар. Олдин ўқиб, пухта билим эгалланглар. Устоз кўрмаган шогирд, ҳар макомга йўрғалар, деган нақлга амал қилинган, дейишарди. Институтни тамомлаганимдан кейин кичик-кичик новеллалар асосида сахналаштирилган сахна асарларида иштирок эта бошладим. Айниқса, "Оталар сўзи" — ақлнинг қўзи" кўрсатувидаги кичик эпизодик ролларим орқали кўплаб мухлисларга танилдим.

— Теша ака, биламизки, айнан сизнинг ҳам бошқа номдор санъаткорлар каби эл орасида катта шон-шухрат қозонишингиз осон кечмаган....

— Мен ота-онамнинг ёлғиз фарзандиман. Айтишларича, шуро замоннда Бухорода кўплар қатори менинг ота-онамнинг ҳам уй-жойлари, мол-мулклари шафқатсизларча мусодара қилинган, улар ҳеч вақосиз қолишган. Отам чопонини елкасига ташлаб, қишлоқдан чиқиб, турли оилаларда ижара уйларга яшаб, бир бурда нон толиб ейишнинг ўзи амримаҳол бўлиб турган пайтларда олти нафар фарзандидан турли сабаблар туфайли бирмабир жудо бўлишган. Отам 1943 йилда урушга кетиб, 1946 йилда қайтиб келганлар. Ниҳоят, 1949 йили Бухоронинг Дегрез маҳалласидаги ижара уйда мен дунёга келган эканман. Ота-онамнинг аянчли тақдирдан хабардор бўлган маҳалла оқсоқоллари йиғилишиб, бу боланинг боши тош-темирдан бўлсин, шуниси энди яшаб

кетсин, исмини Тешавой қўйинглар, деб маслаҳат беришган экан-да.

Мактабнинг 2-синфида ўқиб юрган кезларим турли ролларим билан устозлар назарига тушдим. Кейин Бухородаги Садриддин Айний номи театрга дарслардан сўнг бориб қатнашиб юрдим. Мактабни битирганимдан сўнг Тошкентга бориб ўқийман, деганимда ота-онам ёлғиз дилбандимиз бўлсанг, сени қандай юбарамиз, дея йиғлашган. Ҳалиям эсимда, ўшанда мактабдаги ҳамда театрдаги устозларим уйимизга келиб, насиб этса, ўғлингиз катта санъаткор бўлиб халқ назарига тушса, аввало ҳамма сизларни дуо қилишди, биз эса сизларни ёлғизлатиб қўймаймиз, илтимос, дуо беринг, деб ялинишган.

Мен бошимдан кечган ана шундай оғир синовларни бугун фарзандларимга, қолаверса, шогирдларимга айтиб бериш орқали уларга бугунги ёруғ ва дорилмомон кунларнинг қадрига етишларини қайта-қайта уқтираман. "Эҳ сенинг ёшлигинг менда бўлсайди" деганларидек, ҳозирги ёшларга чин юракдан ҳавас қиламан. Булар бизнинг ота-боболаримиз кўрмаган давру давронларни кўриб яшашапти, ёниб, жўшиб ижод қилиш учун барча шароит бор. Энди фақат мухлислар кўнглига йўл топа оладиган образлар яратиш керак.

— Толибжон, сахнада отангиз билан бир-бирингизга қарама-қарши роллар ижро этган ҳолатлар ҳам бўлганми?

— Театр ёки кинода сизга қандай ролни талқин этиш юклатилган бўлса, ижро эти-

шингиз шарт. Ёнингиздаги қахрамон отангизми, онангизми ёки ака-укангиз, яқин дўстингизми, барибир, ҳаммага бир хил талаб қўйилди. Режиссёр Ҳамид Қахрамонов сахналаштирган Гёте-нинг "Фауст" асарида ота-бола бир-биримизга қарши чиқиб, ҳатто қиличбозлик ҳам қилган сахна бор. Шунингдек, "Ал-Бухорий" спектаклида, солиқчилар фаолиятига бағишланган "Музаффар" фильмида, "Бевалар", "Кирол Лир", "Адибнинг умри" каби бир қатор спектаклларда ҳам бирга ўйнаганмиз.

Нима десам экан, очиги, авваллари отамнинг салобати босарди мени, ўзимни зўрга тутиб турардим. Тўғрида, ҳар қандай вазифада ҳам масъулиятдан ташқари, одамда ўзига хос имтиҳондан ўтаётгангидек ҳолат кечади. Кейинчалик кўникиб кетдим, аксинча, энди ўзимга нисбатан талабчанлик кучайди.

— Сизда-чи, Теша ака, оталик энди ўз йўлига, лекин номдор актёр сифатида Толибжоннинг ижодий фаолиятидан кўнглингиз тўлмаган пайтлар ҳам бўлганми?

— Сахна азалдан муқаддас жой саналган ва манамен деган машҳур санъат даргалари ҳам томошабин олдида ҳаяжонга тушган. Шу маънода, мен ҳам Толиб билан уйда, оила даврасида ота-боламиз, лекин, театр эшигиндан кирдикми, ҳамкасбмиз. Ичкарида талаб бошқача, меҳр-шафқат кетмайди, балки ижодий рақобат устунлик қилади. Шундай бўлгач, унинг яратётган ҳар бир образини жиддий кузатиб бораман. Мақтовдан кўра танқид қилган жиҳатларим кўпроқ, негаки, ҳали булар айни қайнок ижод палласида. Шунинг учун ҳар доим унга ва бошқа ёш актёрларга ҳам биринчи навбатда шон-шухратта берилмасликини, калондимоғлик қилмасликини, энг муҳими, устозларга нисбатан ҳурмат-эҳтиромни сақлаш одобини мустаҳкам тутишни қаттиқ тайинлайман. Тасаввур қилинг, 45 йил бўлибди ижод қилаётганимга. Бу кичик муддат эмас, ахир, ишончим комилки, ҳали насиб этса, бизлар учун армон бўлган орзуларга ёшларимиз албатта эришади.

— Гурунгимиз нихоясида оила аъзоларингиз ҳақида ҳам сўзлаб берсангиз.

— Институтни битираётган йилим, ёлғиз фарзанд бўлганим учун 20 ёшимда ота-онам уйлантириш тараддудиға тушиб қолишган. Толибжон дунёга келганида 21 ёшда эдим. Ўғилларим Толибжон, Шерзоджон, Бекзоджонларни 27-28 ёшида уйлантирдим. Чунки улар аввал ҳаётда ўзларининг мустақил ўрнини топишларини истадим. Ҳозир беш нафар неварам бор. Умр йўлдошим Матлубахон иккимизга уларнинг сўз билан таърифлаб бериб бўлмайдиган қувонч бахшида этаётганининг ўзи буюк бахтдир.

"Оила ва жамият" мухбири
Нигора РАҲМОНОВА
суҳбатлашди.

"ЎТИНЧ" — қуюқ ранг бугунги кунда "илтимос" маъносини англатади. Кошғарий изоҳига кўра, бу сўзнинг қадимги маъноси "қарз"дир. Аммо, бошқа манбаларда "Ўтинч" сўзининг илдиизи "ўт" бўлиб, бу сўз "тила" деган маънони билдирган. Эҳтимол, "гуноҳдан ўтмоқ" деган ибораға ҳам айнаи шу "ўт" илдиизи асос бўлган бўлиши мумкин. Албатта, "тила" сўзи "Ўтинч" сўзининг ҳозирги маъносига анча яқин. Бироқ, "қарз" сўзи ҳам шу мазмунға бориб тақалиши мумкин.

Гулсаранинг кўзларидаги мунг ва ўтинч-ни бир қарашда пайкаш қийин эмасди.

Журналдан

ЧИНИҚИШ — бу феъл тилимизда ҳар қандай оғир шароитға чидамлик ҳолатини ҳосил қилиш маъносини англатади. "Чинқиш" сўзининг туб илдиизи "ишончли" деган мазмунни билдирган. "Ўзбек тилининг этимологик луғати"да изоҳланишича, бу сўзнинг илк маъноси "ҳақиқий бўл" мазмунидаги "чин чиқ" шаклидан келиб чиққан.

Сардор ўта оғир вазиятларда ўзининг чиниқтан йигит эканлигини исботлади.

Газетадан

КАТТИК — бу сўзнинг маъносини ҳаммамиз яхши биламиз. Хўш, бу сўз қандай пайдо бўлган? Маълумки, тилимизда "қот", "қотган" деган феъл бор. "Каттик" сўзининг пайдо бўлишиға айнаи шу "қот" феъли асос бўлган. "Қатқалоқ" сўзининг туб илдиизи ҳам шу феълға бориб тақалади. "Қатик" сўзи ҳам бир қарашда шу асосдан келиб чиққандай туюлади. Бироқ, манбаларда изоҳланишича, "қатик" сўзидаги "қат" ўзаги "аралаштир", "қўш" деган маънони англатар экан.

Бу ёқнинг тоши, у ёқники сингари каттик, яхлит эмас, жуда бўш, гўраша эди.

Мирзакалон
Исмоилий

Эшқобил ШУКУР
тайёрлади.

АЁЛЛАР БЕПУШТЛИГИ

Шундай хасталиклар борки, унинг организмда ривожланиб бораётганига кўпчилик аҳамият бермайди. Аёллар бепуштлиги ҳам ана шундай касалликлардандир. Қандай ҳолларда аёлларда бепуштлик содир бўлиши мумкин?

Шаҳзода БАҲОДИРОВА, олий тоифали шифокор, акушер-гинеколог:

— Ҳомиладорликдан сақланмай туриб, эр-хотин бир йил давомида бирга ҳаёт кечиргандан кейин ҳам ҳомила бўлмаса, бепуштлик ташҳисини қўйиш мумкин. Сўнги статистик таҳлилларга кўра, эр-хотин жуфтлигининг 20 фоизда ҳомиладорлик бир-

ди. Баъзан оталанган тухум хужайра бачадон найларининг яллиғланиши, торлиги ёки қинғир-қийшқилиги туфайли ҳаракатлана олмай, найнинг бирор қисмига жойлашиб қолади. Бунда бачадондан ташқари ҳомиладорлик рўй беради.

Касаллик сабаблари аниқланиб, даволаш орқали 90 фоиз ҳолатларда ижобий натижага

Соғлигимиз — бойлигимиз

18-19 ёшгача ҳайз кўрмаган қизларни турмуш курса тузалиб кетади, дея узатиб юборишда, орадан ойлار ўтгач, ҳомила бўлмаяпти, деган шикоятлар билан мурожаат қилишади.

Кўпчилик аёллар эса ҳайз цикли фақат бачадон ва тухумдонгагина алоқадор деб ўйлашади. Бу мутлақо нотўғри. Бош миёдаги гипоталамус ва гипофиз ҳамда бўйрак безларидан ажралаётган гормонлар фаолияти ҳам катта аҳамиятга эга. Бу аъзолар бачадондан бачадонга, ҳайз цикли ва овуляция бузилади. Натижада ҳомила бўлмайди. Бундан ташқари аёл организмидан пролактин, тестостерон, прогестерон, ФСГ, ЛГ, эстроген, ТТТ, Т₃, Т₄, кортизол каби гормонлар ҳам борки, улар соғлом организмда яхши ажралади ва ҳомила пайдо бўлишида муҳим ўрин тутди.

16-17 ёшга етганида қиз боланинг ташқи кўринишига қараб, она бўлишга тайёр, дея хулоса чиқармаслик керак. Бундай пайтда бачадон ҳали яхши ривожланмаган ёки эгарсимон ҳолда бўлиши тўсиқли бўлиши эҳтимолдан холи эмас. Бунинг натижасида тухумдонлар фаолияти ҳам суст бўлади. Бу каби нуқсонларнинг келиб чиқишига сабаб шуки, қиз ҳомила вақтида ёки туғилганидан шу ёшга етгунча қадар оғир юқумли касалликни бошидан ўтказган ва унга қарши тўлиқ даволаш чоралари қўлланмаган бўлиши мумкин.

Соғлом бачадонда даврий гормонал жараёнлар натижасида ҳар ойда тухумдонларда фолликула ёрилади ва тухум хужайра аввал қорин бўлишига, кейин бачадон найчасига келиб тушади ҳамда бу ерда сперматозоидлар билан учрашади. Урулган тухумхужайра бачадонга тушиб, унинг деворларига маҳкамланади ва ҳомиладорлик бошланади. Бироқ, мана шу пайтда бачадонда яллиғланиш асоратлари бўлса, хужайра мустаҳкам жойлаша олмайди ва ҳомилада эрта тушиш хавфи ортади.

Агар вақтида тиббий кўридан ўтиб, хасталик бошланғич даврда аниқланса, шифокорлар томонидан муолажалар тайинланади ва даволаш чоралари қўрилади. Нафақат аёлларни, балки қизларни ҳам тез-тез мутахассис шифокор кўригидан ўтказиб туриш мақсадга мувофиқдир.

Барно МИРЗААХМЕДОВА
ёзиб олди.

Биласизми?

МИКСЕР — БЕМИННАТ КЎМАКЧИ

— Турли кўринишдаги миксерлар уй бекалари ҳамда пазандалар учун беминнат хизмат қилиб келмоқда, — дейди рўзгор буюмлари савдоси билан шуғулланувчи хусусий тадбиркор Мирмуҳсин МИРЗАРАҲИМОВ. — Миксерларнинг идишли ва идишсизлари, электр токи билан ишлайдиган ҳамда механик турлари бор.

Электр миксерлар ишлаш қувватига қараб фарқланади. Уй бекалари учун 175 Втдан 450 Втгача, пазандалар учун эса 150 Втдан 600 Втгача қувватли маҳсул миксерлар мўлжаллаб ишлаб чиқарилади.

Бундай асбоб харид қилаётганда унинг ишлатувчи тугмаларига эътибор бериш лозим. Унда асбобни ўчириб-ёқувчи, ишлов тезлигини оширувчи, қоригични ечувчи тугмалар мавжуд. Қоригичлар икки хил бўлиб, пластмассали ҳамда металлидир. Баъзи идишли миксерларнинг идиши айланиб ишлайди, баъзилари айланмайди. Айланиб ишлайдиган идиш массаллиқнинг тезроқ қоригичига ёрдам беради.

Шунингдек, миксернинг қоригичлари қанчалик узун бўлса, иш шунчалик осон кечади. Идишли миксернинг мотор қисми оғирроқ, идишсизда эса енгилроқ бўлгани маъқул.

Унинг асосий қисмидаги тешиқлар тепаида жойлашгани маъқулдир. Асбобнинг мотор қисмига мутлақо суюқлик киритиб юбормаслик керак. Акс ҳолда, миксер тез бузилади. Тешиқлар таг қисмида мавжуд бўлса ҳам, тешиқга тайёрланаётган массалиқ кириб кетиб, миксер бузилиб қолиши мумкин. Мотор қизиб кетмаслиги учун 30 сониядан 4 дақиқачага ишлатилса, буюм анча мудат ишлайди.

Миксернинг қуввати тайёрланаётган массага қараб танланади. Масалан, тухум ёки қуймоқ кўпиртириш учун тезроқ, ҳамир қоригич учун эса секинроқ кўрсаткич тугмаси босилгани мақсадга мувофиқдир.

Айтишларича, миксер илк бор "Aid Kitchen" фирмаси томонидан ихтиро қилинган бўлиб, унинг муаллифи америкалик Герберт Джонстон экан. Бир кун у новвойхона ёнидан ўтиб кетаётганда, новвойлар бир-талай хамирни қўлда қоригичтаганини кўради. Шунда асл касби инженер бўлган Герберт новвойларга осон бўлиши учун ҳамир қоригичи мослама яратишга аҳд қилади. Буни қарангки, Герберт бунга муваффақ бўлади. Шу тариқа илк миксерлар пайдо бўлган. Секин-аста новвойлар, озиқ-овқат фабрикалари ушбу залворли кўчмас жиҳозни жон-жон деб сотиб олиб, ишлата бошлашади. Натижада оғир вазифани новвойлар эмас, инсон қўли билан яратилган машина бажарилган бўлади. Герберт бу ихтироси устида изланишларни давом эттириб, 1919 йили уй шароитида бекалар ҳам ишлата оладиган ихчам миксер яратади. Ушбу пайтда бу янгилик барча уй бекаларини лол қолдиради.

Шу ўринда айтиш жоизки, янги миксерни ишлатишдан аввал унинг қўлланмасини диққат билан ўқиб чиқиш мақсадга мувофиқдир.

Латофат САЪДУЛЛАЕВА тайёрлади.

галикда кечган ҳаётнинг дастлабки уч ойида, 60 фоизда кейинги етти ой давомида, қолган 20 фоизда эса ўн бир, ўн иккинчи ойларида содир бўлиши тасдиқланган.

Эндокрин тизими фаолиятининг сустлиги, болаликда учраган касалликларни ўз вақтида даволамаслик, ҳайз циклининг бузилиши, қондаги инфекциялар, эрта турмуш ёки қариндошлар ўртасидаги ниҳоҳ каби сабаблар туфайли бепуштлик юзга келиши мумкин.

Қиз бола балоғат ёшига етгунча қадар, бошидан ўтказган барча касалликлари, унинг имунитетини пасайтиради ва организмдаги бошқа аъзолари қаторида бачадонда ҳам яллиғланишлар пайдо бўлади. Касалликка эътиборсизлик ёки тўлиқ даволамаслик оқибатида бачадон найчалари орасида чандиқлар юзга келади. Бунинг натижасида найчалар йўллари теркилиб, бепуштликка олиб кела-

ришиши мумкин. Бунда гинеколог беморнинг умумий ҳолатини ўрганиб, зарурий муолажаларни олиб боради. Масалан, бепуштликка гормонал фоннинг бузилиши сабаблиги аниқланса, аввало қалқонсимон безлар фаолиятини тиклаш лозим.

Тиббиётда "ноаниқ бепуштлиқ" ташҳиси ҳам мавжудки, уни аниқлаш бирмунча қийин кечади. Бу ҳолат инсон руҳий ҳолати, табиати, оилавий ва жинсий муносабатларининг ўзига хослиги билан боғлиқ бўлади, бунда лапароскопия каби жаррохлик амалиёти ёрдамида даволанади. Шунингдек, психолог маслаҳатлари фойда бериши мумкин.

Гоҳида эр-хотиннинг биологик ва иммунологик ўзаро мос келмаслиги натижасида ҳам бепуштлик юзга келади. Бундай ҳолат махсус пробалар ёрдамида аниқланади.

Қиз фарзандни вояга етказаятган оналар зиммасидаги масъулият жуда катта. Баъзан

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларига тақлиф этади:

Тикувчилик — 3 ой.

Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.

Аёллар костюм-шимми, плаш-пальто — 1-2 ой.

Ҳамшира — 6 ой. 4 ойи ўқиш, 2 ойи амалиёт.

Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёт билан).

Тиббий массаж — 3 ой (2 ойи ўқиш, 1 ой амалиёт).

Торт ва пишириқлар — 2 ой.

Олий торт безатиш курси — 1 ой.

Уйғур, Европа таом ва салатлари — 2 ой.

Жаҳон таомлари — 2 ой.

Аёллар сартарошлиги — 3 ой.

Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж — 1 ой.

Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой (0 дан балансгача).

Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.

Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.

Бишиш-тикиш, моделлаштириш ва малака ошириш — 1 ой.

Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).

Тирноқ, киприк ўстириш ва дигипляция — 1 ой.

Каштачилик — 3 ой (машинкада вышивка). Тўқувчилик — 3 ой.

Инглиз тили — 3 ой, рус тили — 3 ой, турк тили — 3 ой, корейс тили — 3 ой.

Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.

Декоратив гул ясаш — 1 ой. Сарпо қути ва саватлар ясаш — 1 ой.

Бисердан гуллар, дарахтлар ясаш — 2 ой.

Карвинг (мева ва सबзавотлардан композиция ясаш) — 3 ой.

Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.

Барчаси амалиёти билан. Ётоқхона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона. МЎЛЖАЛ: Юнусобод деҳқон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳамза тумани Фарғона йўли кўчаси 4-уй 40-хона. МЎЛЖАЛ: Қўйлик кийим бозори рўпарасида. ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (қундузи)

БИР ҲОВУЧ ДУР

Сўз — ондаги хасталикларнинг шифокори.

Антифсен

Кимки илмни назар-нисанд қилмаса — умрининг охиригача оқсоқланиб ўтади.

Афлотун

Жаҳл қисқа аҳмоқликдир.

Гораций

...Полвоннинг кайфияти эрта-лабданок бузилди. Хотини нонуста маҳали унга бугун бозорлик қилишини тайинлаб, кечкурун иш-хонасидагилари қелишини айтганида кўнгли гашланди.

"Аёл дегани туғилган кунини ўз оиласи даврасида нишонласа бўлмайди, — кўнглидан ўтказди полвон. Ва яна ўзига ўзи тасалли берган бўлди: — Майли, ўқимасин, кимсан, хотини коллежда раҳбар бўлса, устоз деб ҳурматини жойига қўядиганлар сони мингта. Бугеи 50 ёшга кираяпти, шунинг учун кўнгли етарларини уйига чорлаб, дастурхон ёзмақчи-дир-да".

Полвон аёлини жуда яхши кўради. Уям эрининг қайсарфеъллигини билса-да, баъзан жеркиб беради. Айниқса, кейинги пайтларда анча ўзгариб қолди, ҳатто баъзан полвонни бўлар-бўлмасга силтаб ташлайдиган одат чиқарди.

Аввалига хотинини мактаб директорлигига таклиф қилишганда у рози бўлмади. Ўшанда аёли икки кун аразлади. Мени нега рашк қиласиз? Кимдан? Кичкина қишлоқ мактаби-ку, бунинг устига бу ердаям фақат аёл ўқитувчилар қолган бўлса. Ҳа, энди, бир-иккита эркак ўқитувчини айтмаганда...

Аёл барибир эрини кўндрди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай, арзимаган баҳонада эр-хотин яна сан-манга бориб қолишди. Қандайдир семинар бўларкан. Вилоят маркази қишлоқдан қарийб 200 қақирим олисда, бунинг устига ўша тадбир дегани уч кун давом этаркан. Полвон "Бормайсан, вассалом" деб оёқ тираб олди. Хотини ҳам бўш келмади: "Тушунсангиз-чи, мен уйда аёлман, ишда эса раҳбарман". Эри яна аяди. Ҳа, майли, кўпам майдалашмайин, хотиним ақлли аёл, деди ичида...

Ўша куни аёл эрталаб қошиқни косага уриб, қовоқ-тумшук билан уйдан чиқиб кетди. Жаҳл билан катта қизига нималарнидир тайинлади. Орадан уч кун ўтгач, полвон энди ишдан келиб турган эди, эшик очилиб хотини қириб келди. Полвон унга худди биринчи марта кўраётгандек суклиниб қаради. Аёли ҳақиқатан ҳам чиройли, атлас қўйлаги унинг қадди-қоматига жуда ярашган, қошига қоп-қора бўлиб энган ўсма уни янада гўзал қилиб кўрсатарди.

Аёл чиройли қарашма, мулоийм табассум билан эрига суйқалди. Уч кун қолиб кетганига хижолат тортгандек, ундан гўё кечирим сўради. Полвон аёлининг ана шу табассумини, чўчүк тил билан эркаланишини ёқтирарди. Шу боис унинг кўнгли гашлиги бир зумда эрталабки тумандай тарқалиб, "Жуда қаттиққўллик қилибман-а", дея ўзини қойиб қўйди...

Кўнлар шу зайлда ўта бошлади. Полвон ҳам дастлаб унинг раҳбарлигига, турли мажлисларга, эрта кетиб, кеч қилишларига қўниқолмай юрди. Аста-секин ҳаммасига кўнди. Кичкина мактабдан катта коллежга раҳбар этиб тайинланганини эшитиб, кўнгли сал оғрингандай бўлди-ю, лекин сир бой бермади.

Бугун эса негадир эрталабдан бошлаб кўнгли ёришмади. Бозор-ўчарни ўзи эмас, ўғли қилса ҳам бўларди. Лекин аёлимга нимадир совға олишим керак деб, марказга тушди.

Меҳмонлар кечга таклиф қилинган бўлиб, ташқарида, сўри остидаги супада жой тайёрланди. Аёл келинига катта уйга ҳам дастурхон

тузанг, нозик меҳмонлар қелиши мумкин, деган гапни эшитиб, полвон сал ажабланди.

— Нега, ҳамма бир жойда ўтирса бўлмайди? — эри ўзининг нозилигини яширолмади.

— Марказдан икки киши ҳам келади, улар бу даврада ўзларини ноқулай сезишади дейман-да, дадаси,— деди аёл ўзига хос тилёғламалик, хушомадгўйлик билан.

Ичкари уйга ёзилган дастурхонни аёлнинг ўзи дид билан беади. Учта юмшоқ кресло бир-бирига қаратилиб, ўртага уларнинг ўзига мос стол қўйилди. Аёлнинг Тошкентда қайсидир бир йили малака оширишга борганида рассомга фалон пулга чиздириб келган катта-кон расми бор эди. Сурат бир метрга саксон қилиб ишланган, жуда чиройли рамкага солинган, ундан ҳозирги 50 ёшли аёл эмас, балки полвон билан энди

танишган, нари борса йигирма ёшдан ошган

ЭРКАКНИНГ ОРИ БЎЛСА...

ошу кўз париваш жилмайиб боқиб турарди...

Айнан ўша уйга бу расмнинг қўйилиши яна полвоннинг кўнглига теғди. Хотини билан шунча йил умргузаронлик қилиб, унга ҳар қанча ишонса-да, аммо юрагининг бир четида ўзи ҳам тушуниб-тушунмайдиган рашк ўти алангаланиб турарди. Ана шу қизганиш туфайлими, аёлининг бу қилиғи ҳамятига қаттиқ теғди. Майли, бугун туғилган кун, хафа қилмайин, ўзини босайин деб, ўзини аранг қўлга олди.

Меҳмонлар кун ботар палла кириб қелишди. Казо-казо деб баҳо берилган, қорнида олти ойлик ҳомиласи бордек бўртиб чиққан, пўрим кийинган, бўйинбоғли икки киши тавозе билан ичкарига киришди. Ичкарида ҳам, ташқарида ҳам ўйин-қулгу авжига чиқди. Ҳамма хурсанд, фақат полвон негадир хомуш эди.

Шу маҳал ичкари уйдан чиқиб келган аёли яна унинг асабини бузди:

— Ҳадеб у ёққа қираверманг, мен ўзимни жуда ноқулай сезаялман меҳмонлар олдида. Сиз, яхши-си, ташқаридагиларга қараб туринг.

Ўша тобда полвон ҳар қанча жали қимқасин, ўзини босди. Лекин ўзини тутолмай, заҳарханда киноясини айтди:

— Ҳўп бўлади, хоним,— деди кўзига ёб қўйгудек тикилиб.

Аёл гапни чувалатмаслик, бир-икки қадаҳ кўтарганини сездирмаслик илинжида тескари бурилиб, ичкарига кириб кетди.

Бунн ҳаёт дейдилар

Полвон ўзини зўрга босганча секин сўрига бориб ўтирди. Даврадагилар унинг ҳолатини сезмай, гапга тутишарди. У барибир ўзини босолмасдан, ташқарига чиқди, бироз ўзимга келай деб боғ ора-лади.

Бироз фурсат ўтиб, яна меҳмонлар олдига келди. Энди у анча ўзини қўлга олган эди. Бир маҳал катта уйдан хотинининг шарақлаб қулгани эшитилди. Эркаклар қарсақ чалди, шекилли.

Полвон ўзини қўлга олиб, қатъият билан тўғри бориб, уйнинг эшигини очди. Аёл тўрга ўтириб олган. Шаробнинг кучи ўз таъсирини кўрсата бошлаган эди шекилли, икки юзи қип-қизил. Қўйлакнинг ҳам фасони курсин, икки кўксининг юқори қисми кўриниб турарди.

Табиат — дорихона

ЖАҒ-ЖАҒ — ШИФОБАХШ НЕЪМАТ

Халқ табobatiда жағ-жағдан жуда самарали фойдаланилади. Ундан тайёрланган дамлама қон кетишини тўхтатишда, ўпка, буйрак, ичак хасталигида ҳам фойдали. Жағ-жағ ич кетишда, буйрак ва пешоб йўллари касалликларида, жигар оғриганда жуда яхши ёрдам беради.

Уни чаён қаққан жойга эзиб боғланса, заҳар тезда йўқолади. Унинг қайнатмасига пахта ботирилиб, бод, суяк оғриқ жойига қўйилса, оғриқни бартараф этади. Шунингдек, унинг қайнатмаси ичбуруғ, безгақ, ўпка сили, юрак, жигар касалликларида, шамоллашда ичиш тавсия этилади.

Жағ-жағ қон босимини тушириш хусусиятига ҳам эга бўлиб, у ичак фаолиятини яхшилайдди. Эрта баҳорда унинг қўқатидан қўқ сомса, қўқ чучвара каби таомлар тайёрланади.

● Оғзи ёпиладиган идишга қайнаб турган сувдан 1 стакан қўйилади, устига ўсимликнинг майдаланган ер устки қисмидан 5 ош қошиқда солиб, икки соат давомида дамлаб қўйилади. Сўнг сузилиб, қон оқишини тўхтатиш учун кунига 4 маҳал 1 ош қошиқдан ичилади.

● Жағ-жағнинг қуришиб майдаланган устки қисмидан 6 ош қошиқда 2 стакан қайнаб турган сувга солиб, 1 соат мобайнида ўраб дамлаб қўйилади. Сўнг докадан ўтказиб, юрак, жигар касалликларида кунига 4 маҳал ярим стакандан ичилади.

● Қон тозалаш учун 70 фоизли 1 стакан спиртга 2 ош қошиқда жағ-жағнинг майдаланган аралаштирилиб, 2 ҳафта қоронги ва илиқ жойда сақланади. Сузиб олингач, 3 маҳалдан овқатдан олдин 1 чой қошиқ сув билан 20-30 томчи ичилади. Ушбу экстракт атеросклерозда, қон босими баланд бўлганда, бош айланишда, климакс пайтида ҳам самарали натижа беради.

Эслатма: жағ-жағ қони қуюқ беморларга тавсия этилмайди.

ШАХИНА тайёрлади.

Фойдали маслаҳатлар

Мутахассисларнинг фикрига кўра, ҳар куни 120 грамм қўқат ва яшил сабзавотлар истеъмол қилган инсоннинг қандли диабетга чалиниш эҳтимоли 14 фоизга камаяр экан.

Янги дамланган қора чойга ботирилган пахтани ётиш олдида қовонгиз устига қўйсангиз, қўздаги чарқоқ, қизариш ва ачишини бартараф этади. Пахта совугач, яна бир бор илтиб, ундан фойдаланиш мумкин.

Сочингизни лавага қайнатилган сув билан ювсангиз, илдиэлари мустаҳкамланиб, янада жилоли тусга киради.

Кун бўйи компьютер қаршисида ўтирадиган ва шу каби кўзни толиқтирувчи юмушларни бажарадиган кишилар кўпроқ сабзи шарбатини ичганлари маъқул. У иштахани яхшилаб, тишларни ҳам мустаҳкамлайди, танани турли инфекцияларга қарши чинқтиради. Шунингдек, ўткир қуёш нуридан химояланишни истасангиз, ҳар куни 200 грамм сабзини киргичдан ўтказиб, истеъмол қилинг. Унинг шарбати билан эса юзларингизни артинг.

Сочингиз нимжонлашиб, тўкила бошла-са, А, В, Е витаминларга ҳамда кальций, каротин каби моддаларга бой бўлган мева-сабзавотлар ва таомларни истеъмол қилганингиз маъқул.

Сирли идишларда қайнатилган сабзавотларнинг асл таъми бўзилмайди.

Помидорли салатларга сирка ёки лимон шарбати қўшилса, унинг кўриниши ва таъми ўзгаради.

Гулноза БОБОЕВА тайёрлади.

Салоҳиддин
ИСОМИДДИНОВ.
Қашқадарё вилояти.

МУСИҚА ТИЛИ

Тасаввур килинг, Хиндистондасиз. Бироқ, на хинд, на инглиз тилини биласиз. Тўғри, хиндларда ҳам баъзи сўзлари биздаги каби форсий ва арабийдан ўзлаштирилган. Аммо, бундан самара бўлмади. Умуман, дунёнинг тили сизга номаълум бирор мамлакатига борсангиз, тилмочсиз қийналасиз. Шунда имо-ишоралардан фойдаланишга мажбур бўласиз. Ҳар ҳолда бу тил ўрганишдан кўра осон-да.

Бу каби осон "тиллашиш" усулларига барча замонларда эҳтиёж сезилган экан. Инсоният тарихида ўзаро ижтимоий алоқалар ривожланган сари олимлар, ёзувчилар, ишқибозлар, ихтирочилар орасида ер юзидаги барча одамлар учун тушунарли ягона тилни ўйлаб топишга уринишлар кўп бўлган. Кашфиётлар авж олган XIX аср эса тилшунослик соҳасида ўзига хос ўрин тутди. Чунки, айти шу даврда кўплаб бутунжаҳон сунъий тил лойиҳалари ишлаб чиқилган. Бу борадаги шов-шувли лойиҳалардан бири француз тадқиқотчиси Жан Франсуа Сюдр тақлиф қилган "соль-ре-соль" тилидир. Ушбу тилда барча сўзлар муслика ноталари номи — до, ре, ми, фа, солдан ясалади. Шунинг учун бу лойиҳани "мусликий тил" деб ҳам юритишди.

Мана бу сўз яшаш усулларига эътибор беринг, "мен" — "доре", "менинг" ёки "меники" — "редо", "кун" — "дорем", "хафта" — "дорефа", "ой" — "доресоль", "йўқ" — "до", "ха", "си", "мен яхши кўраман" жумласи "доре милияси доми", "яхши кун" эса "фалая дорем" дея таржима қилинади ва ҳоказо...

"Соль-ре-соль"нинг ўзига хослиги шундаки, ундаги сўзларни еттигача бўлган араб рақамлари ҳамда муслика нотаси билан ифодалаш, куйлаш, чолғу асбобида ихро қилиш, байроқчалар билан кўрсатиш, камалакнинг етти хил ранги ёрдамида тасвирлаш мумкин.

Уша кашфиётлар даврида, шунингдек, «универсал глот», «одуванто», «новал», «интерлигва» деб номланган "тиллашиш" лойиҳалари ҳам пайдо бўлди. Ушбу "тил"лар жуда кўп ижобий жиҳатларга эга бўлиши баробарида жиддий камчиликлардан ҳам ҳоли эмас эди. Аввало, тил лойиҳаларининг барчаси бир ёки бир неча фарб тиллариға асосланган ва фақат фарбликлар учун қулай ҳисобланарди.

Шу боис ҳам бу "тил"ларни бутун инсониятга сингдириш ғояси хомхаёлдан бошқа нарса эмас, деб қабул қилинмади. Улар, шунчаки, қизиқувчан кишилар учун сирли мумола воситаси бўлиб қолаверди.

Наргиза СИДДИҚОВА
тайёрлади.

“Бахтли бўлинг” саҳифаси

ОНАМНИНГ ВАСИЯТИ

— Оиламизга тааллуқли бир масала юзасидан маслаҳатлашмоқчи эдим, — деди таҳририятга кўнғироқ қилган Сожида исмли аёл. — Агар иложи бўлса...

— Марҳамат, бемалол гапираверинг.

— Биз оилада уч ўғил, икки қизимиз. Ҳозирда ҳаммамиз оилалимиз. Бундан бир йил аввал уйимизга келганлар ота-онамга уларнинг набиралар қуршо-вида, роҳат-фароғатда яшаб юришганини кўриб ҳавас қиларди. Аммо онам қутилмаганда буйрак саратонига чалиниб, аҳволи оғирлашиб қолди. Бу дард билан қанча курашмайлик, қисмат уч ой ичида онамизни орамиздан олиб кетди. Умрининг сўнгги кунларида бизларни қақриб, мендан кейин отангизни ёлғизлатиб қўйманглар, маъракамни дабдбасиз, ихчамгина ўтказгач, дадангизни ўйлаб қўйинглар, деб

васият қилганди. Ҳозир катта ховлида уч келин да-дамни ҳурмат-иззат қилиб, хизматларини адо этиш-япти. Аммо барибир ёлғизликдан қийнаётганини ич-ичимиздан ҳис қилиб юрибмиз. Шу боис ака-сингил-ларим билан маслаҳатлашиб, онамнинг васиятини бажо қилишни маъқул топдик. Газетанинг 2 апрель кунги сонидида "Кексаликда ёлғизлик ёмон экан" сар-лавҳали мақолада Мухаррам опа ўзи ҳақида айтиб ўтган экан. Иложи бўлса, бизга у кишининг телефон рақамини берсангиз.

— Жуда яхши, бунинг учун сиз отангиз ҳақидаги тегишли ҳужжатларни таҳририятимизга олиб кели-шингиз керак. Шундан кейингина Мухаррам опа би-лан боғлиқ маълумотларни тақдим этамиз.

СОЖИДА опа,
Жиззах вилояти

ТЕНГИМ БЎЛСА...

Ҳурматли таҳририят!

Газетанинг "Бахтли бўлинг" рукнида турлича тақдир-лар соҳиблари ўз жуфтларини топиб оила аталмиш кўрғон эгасига айланаётганлари ҳақида ўқиб қувонаман. Мен ҳам ўзим ҳақимда маълумотлар бериш ва муносиб умр йўлдош учраса, турмуш қуриш ниятидаман. 25 ёшимда уйлангандим, етти йил давомида аёлим билан бирга яшадик. Бир ўғил ва бир қизли бўлдик, ҳозирда улар онаси билан яшайди. Айрим сабабларга кўра ажрашган-миз. Бўлажак умр йўлдошим билишни истаса, бу ҳақда унга айтиб берган бўлардим. Ҳозирда ёшим 46 да. Бир хонадоннинг рўзғорини тебратишга қурбим етади, обо-донлаштириш бўлимида ишлайман. Иккинчи гуруҳ ноги-рониман. 45 ёшгача бўлган фарзандсиз аёл бўлса, у би-лан бахтли ҳаёт кечирсам, дейман.

ОЗОДБЕК,
Тошкент вилояти.

БИЗ ИЗЛАГАН КЕЛИН

«Оила ва жамият»нинг шу йил 19 март сонидида "Опа-сингил овсин бўл(ма)ди" мақоласи остида укам Ахрор-жонни уйлантириш ниятида эканлигимизни айтгандик. Газетанинг айнан шу сонидида "Кенжа қизимнинг бахти-ни берсин" сарлавҳали мақоладаги Соҳиба опанинг дил сўзлари бизга маъқул келиб, у билан телефон орқали боғландик ва бир кунни келишиб, уйига совчиликка бор-дик. Бу хонадоннинг сариштали, ширин сўзли кенжа қизи Шахлохон худди биз излаган қиз экан. Икки ёшни уч-раштирдик, бир-бирига маъқул бўлишди. Насиб қилса, келаси ойда тўйларини ўтказиш ниятидамиз. Раҳмат сизларга!

АЗИЗА,
Тошкент шаҳри.

ОПА-СИНГИЛ АЙРИЛДИК

Бир пайтлар синглим билан қуда бўлиш етти ухлаб тушимгаям кирмаган. Бундан беш йилча аввал қизим Дурдонанинг бўйи етиб, уйимдан совчиларнинг оёғи узилмай қолган кезлари тўй тараддудига тушиб қолган эдик. Шу орада гап-дан гап чиқиб, яқин қариндошларимдан бири қизимни бегонага бермай, синглим билан қуда бўлишимиз ҳақидаги таклифни айтиб қолди. Буни эшитган Дилсоранинг чеҳраси бирдан ёри-шиб, қандоқ яхши иш бўларди-я, барибир ўзинг-ниқидан қўймасин дейдилар-ку, жон опа-жон, сиз ҳам рози бўлақолинг, деб туриб олди. Хуллас, бир ой ичида икки ёшни никоҳлаб қўйдик. Аммо бу ёғи биз кутганимиздек бўлмади. Билишим-ча, жияним Сардор бир қиз билан аҳду паймон қилиб юрган, қизимга уйланишга қаршилик кўрсатган экан. Ота-онаси мажбурлагани билан уйланган жияним қизим билан гаплашмай, у билан кўпол муносабатда бўлди. Мен билан синглимнинг ўртасига совқчилик тушиб қолма-син, деган қизим ҳам бу воқеаларни бизга ай-тишга андиша қилиб юраверган. Орадан кўп ўтмай, қизим бир кун юз-кўзлари кўкарган ҳолда уйга йиғлаб келди ва бугуноқ ажрашиш-га ариза беришини айтиб қолди...

Синглим билан ўртамаизга совқчилик туш-ди. Сардорни кўп ўтмасдан севган қизига уй-лантириб қўйишди. Ҳозирда икки фарзанднинг отаси. Менинг қизим эса алдангани боис хануз руҳан эзилиб юрибди. Қайта турмушга чиқиш-дан чўчийди. Бироқ, унинг умри шу алфозда ўтиб кетишига қараб турулмаслигини айтдим, у ҳам охири кўнди. Дурдонанинг ёши 25 да. Ҳамши-ра бўлиб ишлайди. Узоқроқ жойга узатсак, ҳаётини қайтадан бошласа, балки ўтмишини унутар, деб ўйлайман. 35 ёшгача бўлган, мард, бир сўзлик йигитлар учраса, қизимни бахтли кўрсам, дейман.

ДИЛАФРЎЗ опа,
Сурхондарё вилояти.

ДИЙДОР ҒАНИМАТ

Ҳаётнинг қувонч-ташвишларига андармон бўлиб, баъзан энг яқин дилдошимиз билан ҳам дийдорлаша олмаймиз, дардлашишга фурсат то-полмаймиз. Вақт эса шамолдек ўткинчи ва бир лаҳзада кўп нарсани унутиб юборамиз. Кейин эса афсус чекамиз ва ўшанда кўнгилетар инсонлар дийдори, суҳбатини соғиниб қоламиз.

Кунни кеча таҳририятимизга келган бир мактуб баҳонасида ушбу рукни очишга қарор қилдик.

МАКТУБДАН ПАРЧА:

"Мен Қашқадарё вилояти Яскабот туманидаги "Янги ҳаёт" маҳалласи, Дулоқ қишлоғида яшайман. Мактаб-ни битиргач, аввалига Қариш шаҳридаги Тиббиёт ко-лежиди, кейин эса Ўзбекистон Давлат санъат ва ма-даният (собиқ Маданият) институти (2003-2007 йил-

лар) да таҳсил олдим. Талабалик ишларимда Фарғона водийси, Самарқанд, Тошкент ва бошқа ҳудудлардан келган йигит-қизлар билан ниҳоятда қадрдон эдик. Ўқиниши битиргач, ҳаммамиз ҳар ёққа сочилиб кетдик. Утган ишлар орасида бир-биримиздан деярли ўзилиб қолдик. Бугун уларнинг қадри, ўрни жуда сезилипти, кўреим, дардлашимиз келади. Бироқ, аксариятининг ман-зиллиги билмайман.

Агар илкони бўлса, сеvimли газетам орқали жондай азиз дўстларимни топсам, деган ниятда сизларга хат ёздим. Ҳозир 34 ёшдаман. Тақдир экан-да, оилали эмас-ман. Ишлар ўтгани сари ёшликдаги қадрдоналаримни соғинаяман. Илтимос, уларни топишда менга кўмак беринг!

Эхтиром билан Муборак БЕРДИЕВА.

Диққат: янги руқн!

Илҳом

КУРТАКЛАР

Кўкламга интиқиб учган
зарралар,Гўё табиатнинг
оддий овунчи.

Музлаган юракни

эритиб қўяр,

Дунёни қоплайди баҳор
соғинчи.

Дарахт шохларининг

эркатойлари,

Куртаклар шиври тутар

оламини.

Гулларнинг ифори бефарқ

қолдирмас,

Баҳорни соғинган ҳеч бир

одамини.

Булутлар хўмрайиб тўккан

ёмғирлар,

Жамланиб қуюлар қалбим

сойига.

Кушлар уйғотади энди

сахарлаб,

Дардларим тўкилур баҳор

пойига.

Умида САЙЛИЕВА,
Чирчиқ шаҳри.

Ривоят: Кунларнинг бирида ҳазрат Али отда кетаётганларида, рўпарасидан бир мўйсафид чиқибди. У:

— Эй Али, мен сенинг отангни танир эдим, — дебди.

Шунда ҳазрат Али дарҳол отдан тушибди-да, устидаги чопонини ечиб, мўйсафиднинг елкасига ёпибди. Сўнг миниб келаётган отига уни ўтказибди. Мўйсафид Алининг оталари ҳаққига дуо қилибди ва йўлида давом этибди.

Ҳамроҳлар ҳайратда қолишибди.

— Эй Али, бу нима қилганингиз, биргина «Отангни танир эдим» деган сўзлар учунгина шунчалар илтифот даркориди?

— деб сўрашибди.

Али жавоб берибди:

— Азизлар, пайғамбаримиз (с.а.в.)дан шундай ибратли сўзларни эшитган эдим: «Кимники ота-онаси тирик бўлса, уларнинг хизматларида бўлиб, ўзига жаннатни вожиб қилиб олсин». Бир киши: «Агар ота-онаси вафот этган бўлса-чи?» деб сўраганида: «Унда отасининг дўстларига яхшилик қилиб, уларнинг дуосини олсин», деганлар.

Ҳамроҳлар ҳазрат Алининг ақлу фаросатига тасанно айтибдилар...

Дарвоқе, ота рози — худо рози, деган нақл беҳиз айтилмаган. Унинг замирида катта маъно бор. Аммо бундай ҳикматларнинг маъзини англаб етмайдиганлар ҳам орамизда учраб туради.

Бир кишини танирдим. Унга отасидан катта боғ мерос қолган эди. Ана шу боққа баъзан отасининг яқин дўсти келар, олдига келтирилган узумлардан еб, ошнасининг ҳаққига дуолар

Қадрият

қилар, уни эслаб, сўнг қайтиб кетарди. Бир кун у узум фарқ пишган паллада яна келди. Бу эса боғ соҳибининг аёлига ёқмади.

— Бу одамга отангиз бир баҳона холос, аслида у узум ейиш гамида келади. Айтинг, энди бошқа келмасин, — деди эрига.

— Унинг келиши менга ҳам ёқмайди, хотин, аммо унга бу гапни қандай айтаман? — деди эри ҳам.

— Буёғини менга қўйиб беринг, — деди аёл ва келаси гал халиги қария келганида, унга терс муомала қилди. Отахон ҳаммасини дарров тушунди ва бу ёққа бошқа йўламай қўйди.

Орадан кўп ўтмай ўша қария вафот этди. Бир неча кундан сўнг халиги боғбоннинг тушида отаси бир қўли лаҳча чўғда қуярмиш ва тинмай фарёд урармиш. Ўғил унга ёрдам бермоққа шошилса, оёқларини ток новдаларидан бўшата олмас эмиш...

Чўчиб уйғонган боғбон отаси ва дўстининг қабрига бориб, минг пўшаймонлигини айтиб, кўз ёш тўкибди. Кўп ўтмай негадир боғ қурий бошлабди...

Қиссадан хисса шуки, бу дунёда ота-она дуосини олишдан улғурроқ савоб йўқ. Тилагимиз, агар кимнинг ота-онаси ҳаёт бўлса, уларнинг ҳузурига шошилсин, дуоларини олинг. Улар дунёдан ўтган бўлишса, энг яқин дўстларининг кўнглини олинг, дилингиз равшан тортади.

Икромжон АБДУРАҲМОНОВ.

ДАЛОЛАТНОМАДАН
ЎЧГАН ЁЗУВЛАР

қай тартибда тикланади?

Фуқаролик ҳолати далолатномалари ёзувлари бирор сабаблар билан ўчиб кетган бўлса, мазкур ёзувларни тиклаш мумкинми?

Ш. Сиддиқова.

Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 230, 231, 232-моддаларида белгила-нишича:

Фуқаролик ҳолати далолатномалари ёзувларини тиклаш деганда илгари шундай ёзув бўлганлигини тасдиқловчи етарли асослар бўлганида, уларни қайта тиклаб қўйиш тушунилади.

Туғилиш, никоҳ тузиш, никоҳдан ажралиш ҳақидаги далолатномалар ёзувлари бу ёзувлар кимга нисбатан тузилган бўлса, фақат ана шу шахсларнинг аризасига кўра тикланади.

Агар ўн олти ёшгача бўлган боланинг туғилиши ҳақидаги ёзув йўқолган бўлса, ёзув боланинг ота-онаси, васийси, ҳомийси, болалар муассасаси маъмуриятининг аризасига биноан тикланади.

Ёзувни тиклашдан манфаатдор тарафлар ўртасида низо бўлса, ёзувни тиклаш Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексига асосан амалга оширилади.

Фуқаролик ҳолати далолатномалари ёзувлари ариза берувчининг яшаш жойидаги фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш органида тикланади.

Саволга Бўқа туман ФХДё бўлими 1-тоифали инспектори Дилфуза МАҲМУДОВА жавоб берди.

ҲАДЯ ҲАМ
КЕЧИКМАГАНИ МАЪҚУЛ

Киши ўзига тегишли бирор мулкни ўз вафотидан кейин кимгадир ҳадя сифатида топширилишини назарда тутиб, ҳадя шартномаси тузса бўладими?

Г. Сафарова.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг 2010 йил 30 мартда қабул қилинган "Нотариуслар томонидан нотариал ҳаракатларни амалга ошириш тартиби тўғрисида"ги Йўриқноманинг 87-бандида белгила-нишича:

"Ҳадя шартномасига мувофиқ бир тараф (ҳадя қилувчи) бошқа тараф (ҳадя олувчи)га ашёни текинга мулк қилиб беради ёки бериш мажбуриятини олади ёхуд унга ўзига ёки учинчи шахсга нисбатан мулк ҳуқуқи (талаби)ни беради ёки бериш мажбуриятини олади ёхуд уни ўзи ёки учинчи шахс олдидаги мулкий мажбуриятдан озод қилади ёки озод қилиш мажбуриятини олади.

Бирон-бир шахсга ашёни ёки мулк ҳуқуқини текинга бериши ёки бирон-бир шахсни мулкий мажбуриятдан озод этишни ваъда қилиш (ҳадя этишни ваъда қилиш), агар ваъда тегишли шаклда берилган бўлса ва келажакда аниқ шахсга ашё ёки мулк ҳуқуқини текинга бериш ёки уни мулк ҳуқуқини текинга бериш мақсади аниқ кўриниб турган бўлса, ҳадя шартномаси деб тан олинади.

Ҳадяни ҳадя олувчига ҳадя қилувчининг вафотидан кейин топширилиши назарда туғувчи шартнома ўз-ўзидан ҳақиқий эмас."

Саволга Тошкент шаҳар Юнусобод туманидаги 2-сонли ДНИ нотариуси Махфуза НОРОВА жавоб берди.

ЧЕМПИОНАТ
БОШЛАНДИ

Болгариянинг София шаҳрида бокс бўйича ўсмирлар ўртасида жохон чемпионати бошланди.

Ушбу нуфузли мусобақада дунёнинг 105 давлатидан 600 нафардан зиёд спортчи совринли ўринлар ва жорий йил 16-28 август кунлари Хитойнинг Нанкин шаҳрида ўсмирлар ўртасида бўладиган II Олимпия ўйинлари йўлланмалари учун бахslashмоқда. Яқинда ҳар бир вазн тоифасида кучли бешликка кирган спортчилар ушбу ҳуқуққа эга бўлади.

Жохон чемпионатида 10 нафар иқтидорли боксчимиз Ватанимиз шарафини ҳимоя қилмоқда.

ЙЎЛЛАНМА
КЎПАЙМОҚДА

Тошкентда спорт гимнастикаси бўйича ўсмирлар ва қизлар ўртасида Осиё чемпионати якунланди.

Осиё китъасининг 22 давлатидан 266 нафар спортчи совринли ўринлар ва жорий йил 16-28 август кунлари Хитойнинг Нанкин шаҳрида ўсмирлар ўртасида бўладиган II Олимпия ўйинлари йўлланмалари учун бахslashмоқда.

Мусобаканинг ўсмирлар ўртасидаги жамоавий кўпураш бахсларида Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси 236,5 балл, қизлар терма жамоамиз эса 154,6 балл тўплаб, бронза медал соҳиби бўлишди.

Шу тариқа спортчиларимиз II Олимпия ўйинларига иккита йўлланмани қўлга киритди ва чемпионатда ўз олдларига қўйган вазифани шараф билан бажарди.

РОНАЛДУ ФИНАЛДА
ЎЙНАМАЙДИ(МИ)?

Яқинда «Реал» базасида клуб президенти Флорентино Перес, ҳужумчи Криштиану Роналду ва жамоа шифокорлар штаби иштирокида йиғилиш бўлиб ўтди.

Флорентино Перес шифокорлар фикрини ўрганиб чиққандан сўнг, Роналдудан Испания Кубоги финалида майдонга тушмаслигини сўради. Перес ундан кубок финалида ўйнамасдан, «Бавария»га қарши Чемпионлар лигаси ярим финалида кечадиган ўйинга тайёргарлик кўришини истамоқда.

Эслатиб ўтамиз, 29 ёшли футболчи сўнгги йилларда тўхтовсиз ўйнагани сабабли тизза бўғимида зўриқиш юзига келган. Шу сабабли клуб футболчида дам олиш беришга қарор қилган.

Эслатиб ўтамиз, «Реал» ва «Барселона» жамоалари ўртасида бўладиган кубок финали 17 апрель оқшомида бўлиб ўтади.

Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия фонди

Тахририятга келган қўлёзмалар муаллифларга қайтариқмайди. Реклама материаллари мазмунини учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида chop этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти: 15:00. Босишга топширилди: 15:00

E-mail: oilavajamiyat@sakor.uz

ISSN 2010-7609

9 772010 760007

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВНавбатчи муҳаррир — Дилором
МАТКАРИМОВАСаҳифаловчи — Илҳом ЖУМАНОВ
Мусаххилар — Саидгани САЙДАЛИМОВ,
Гулноза БОБОЕВАМАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан рўйхатга олинган. Буюртма Г — 438. Формати А-3, ҳажми 2 табоқ. Адади — 9598. Баҳоси келишилган нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20
Котибият: 233-04-35, 234-76-08
Мухбирлар: 233-04-50
«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oilavajamiyat.uz

1 2 4 5